

Almanya'da Göç ve Toplum Politikaları – Bir Dram – Prof. Dr. Klaus J. Bade

Prof. Dr. Klaus J. Bade

Almanya'nın yoğun göçe gereksinimi var. Konu demografik dönüşüm nedeniyle gerileyen işgücü arzını arttırmak ve tehlike altında olan sosyal sistemlerin yükünü hafifletmektir.

Bunu sorunsuzca gerçekleştirmek olanaksız: Almanya'nın entegrasyon konusundaki durumu, ülke içinde taşıdığı ünden çok daha iyidir. Ancak devam eden yoğun göç koşullarında göç toplumuna özel görevler düşüyor.

Bir göç toplumunda asıl hedef sürecin kedisidir. Bu hedef, çoğunluk toplum ile göçmen toplulukların birbiriyle daimi kaynaşmasını içerir. Bu, renkli bir cennete doğru kayılan neşeli bir kaydırak değildir. Göç toplumuna giden yol çoğu kez yorucu, öz dinamiklere sahip ve karışık bir süreçtir. Yerli çoğunluk çevrelerinde güvensizlik ve "kendi ülkesinde yabancı" olma duygusu uyandırır. Sonuç özdeşlik krizleri ve kültür korkusu olabilir. Kültür korkusu kendi kültürünün yabancı olarak duyumsanan değer tasarımları ve yaşam biçimleri ya da bunlar olduğu düşünülen şeyler tarafından tehlikeye girdiğini anlatan bir korkudur. Böylesi bir kültür korkusu, farklı kültürlerden yoğun göç karşısında savunmaya geçilmesinin arkasında yatan önemli bir nedendir.

Yabancı kültürlerin olumsuz imajını İslam'a karşı sergilenen tutum belirliyor. Bunun ise özünde İslamcı terörün güncel olarak Afrika'da ve Arap coğrafyasında önemli ölçüde artmasıyla hiçbir ilgisi yok; çünkü Almanya'da İslam karşıtı tutum, henüz bunlar olmadan önce medya ve yayıncılık tarafından güçlendirildi.

Bunun günümüzdeki sonucu göç toplumunda bir tür kültür çelişkisi ortaya çıkmış olmasıdır: Bir tarafta kültür iyimserlerinin ya da daha doğrusu kültür pragmatistlerinin sayısı artıyor. Onlar artan kültürel çeşitliliği günlük yaşamın olağanlığı olarak kabul ediyor. Diğer tarafta sayısı azalan, ama sesleri protestolarla daha gür çıkan kültür karamsarları duruyor. Kültürel çeşitliliği bir tehdit olarak kavriyor ve korkularını dengelemek için, bu korkuları çoğu kez en zayıf kesimlere yansıtıyor: Sığınmacılara, iltica başvuru yapanlara ve yoksul göçü tanımıyla kastedilen göçmenlere. Bu "Hogesa'dan" başlayıp "Pegida"ya ve çalıntı olan "Biz Halkız" nakaratına kadar uzanmaktadır.

Arka planda siyasetin çok boyutlu başarısızlıkları yatıyor: On yıllar boyunca, özellikle seçim dönemlerinde, "sosyal asalaklar" ve "ilticacı sahtekarlar", hatta "ekonomik nedenlerle göç edenler" ve "kontROLSÜZ göç" adı altında yabancılara karşı duyulan korkuları körüklemiştir. O, herhangi bir tasarıya dayanmayan "işçi alımı" politikasından, 1973'te "işçi alımını durdurmasına" kadarki sürede, istemeyerek göç toplumuna giden yolu açmıştır. Siyaset gerçekliği reddettiğini açıkça göstererek Almanya'nın "göç toplumu olmadığı" efsanesini uzun süre ayakta tutmuştur. Kamuoyunun algısı bu bağlamda çoktan siyasetin önüne geçmişti.

Ve siyaset şu an ilişkilerin tersyüz oluşu karşısında da başarısızdır: Günümüzde demografik dönüşüm baskısı altındaki entegrasyon politikası, attığı dev adımlarla kamuoyu algısını çok gerisinde bırakmıştır. Bu siyaset, OECD'ye göre de Batılı sanayi ülkelerinde rastlanan en açık

göç yasasını çıkarmıştır – ve bu bağlamda da çoğunluk toplumunu büyük ölçüde şaşkınlık içerisinde bırakmıştır. Bu nedenle de kısmen öfke, korku ve projeksiyonlar ortalıkta dolaşıyor ve fareli köyün sağ popülist kavalcılar tarafından suistimal ediliyor.

Yirmi yıl önce, 1994'te, kitabımda uyarımıştım: "Almanya'da siyasal sorumluluk taşıyanlar, göç olayının oyun kurallarını hala kavrayamadı. Göç toplumunda ortaklığa giden yolu açık tutacak birşey düşünmeleri gerekiyor, aksi takdirde bu ülkedeki siyasal kültürü kökten değiştirebilecek gerilim ve çatışmaların çıkma tehlikesi var – ve geriye bakıldığında yine hiç kimse sorumluluğu taşımak istemeyecektir. (...) Göç koşullarında göç, entegrasyon ve azınlıklar için yapılacak öngörülü bir toplum politikası olmaması, topallayarak geriden gelen onarım politikalarınca telafi edilemez. "Pegida" ve "Anti-Pegida'dan" ve de 7 Ocak 2015'te Paris'te gerçekleştirilen terör saldırılarının Almanya'nın da içinden geçen şok dalgalarının ardından, bu uyarıların haksız uyarılar olmadığı açıklık kazanmıştır.

Cesur ve yeni bir başlangıç yapmak gerekiyor: Artık birkaç göçmen kuşağı birden içinde barındıran göç toplumunda, yeni gelenler ve giderilmesi gereken entegrasyon desteği bir tarafa bırakılacak olursa, günümüzde salt "göçmenlerin entegrasyonu" söz konusu değildir.

Ve göç toplumunun görüntüsünü tekrar tekrar değiştiren, hızla ilerleyen kültürel dönüşümde yön belirleyebilmek için kılavuzluk yapılması gerekmektedir. Bu son derece önemli; çünkü göç ve İslam Avrupa'nın tüm sağ popülist akımlarını birbirine bağlayan en önemli araçtır. Gündemde olan şey, akıllı gerekçelerle ve pragmatik politikalarla bu sağ popülist akımların çatışma konularını ellerinden almaktır. Aksi takdirde sonuç göç toplumunda ağır kültürel ve sosyal çatışmaların yaşanması olabilir.

Quelle: <http://politechnik.de/almanya-da-goec-ve-toplum-politikalari-bir-dram-prof-dr-klaus-j-bade/>
Stand: 31.1.2015.